

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Congresul preoțimii din Sf. mitropolie ortodoxă română

Cuvânt de deschidere rostit de Dr. Ioan Lupas

*Prea Sfințite Părinte Episcop,
Domnilor Miniștri,
Iubiților Frați întru Hristos!*

Când ne vedem întruniți pentru întâia oară într'un congres al preoțimii din întreaga Sf. noastră mitropolie ortodoxă română, cel dintâi cuvânt, care se înalță din adâncul inimilor noastre, trebuie să se îndrepteze ca o pioasă rugăciune de mulțămire către Tatăl Ceresc, către Părintele luminilor, către Dumnezeuul dreptății, al milostivirii și al răsplătirii.

Simțim aievea, ceea ce spune Psalmistul în cuvinte de flacăra, că inima noastră fierbe de o cântare frumoasă, pe care voim să o închinăm Domnului.

Binecuvântat să fie Dumnezeuul milostivirii, căci a ascultat glasul rugăciunilor noastre. A muștrat popoarele și a pierdut pe cei nelegiuți. A păzit pe cei credincioși, a înălțat pe cei smeriți, a surpat pe cei îngâmfati și a răsplătit cu prisosință trufia lor. A făcut să se cutremure pământul și temelile munților să se clatine. A risipit pe vrășmașii noștri ca pe o pleavă spulberată de vânt și i-a cufundat în groapa, pe care ei o săpară de zor vieții noastre. Iar îndelungă răbdarea creștinească și nepilduitele noastre suferințe le-a răsplătit după dreptate, fiindcă am păzit căile Lui. Deși am avut o mie de ani fără întrerupere atâtea dureri în inimă ziua și noaptea, pururea ne-am silit a pune pe Dumnezeu înaintea noastră.

În vâltoarea cumplitelor vijelii, pe marea înviorată a vieții noastre chinuite din trecut, Dumnezeu ni-a fost stânca, la care am căutat adăpost și am găsit alinare sufletului nostru sbuciumat și încătușat în grele obezi ale robiei. El ne-a scos din întunec și din umbra morții. El a sămănat pentru cei drepti lumina și pentru cei neprihăniți în inima lor, bucuria. De aceea în adunări vom binecuvânta pe Domnul strigând: Cine e Dumnezeuul nostru, Tu ești Dumnezeuul nostru, carele faci minuni; schimbă-ai plângerea noastră întru veselie, Doamne Dumnezeuul nostru, în veci Te vom lăuda.

Lauda cea mai plăcută și mai bine primită înaintea lui Dumnezeu este, alături de rugăciunea cucernică, munca cinstită și viața ceafără prihană.

La rugăciune înălțătoare, la muncă luminată și fără preget, la viață duhovnicească fără prihană cheamă acest congres pe toți preoții sfintei noastre mitropolii, pe toți credincioșii, prietinii și sprijinitorii ei, fiindcă toți simt, că a sosit momentul să ridicăm în numele Dumnezeului nostru steagul, — un steag de credință, pe care ne vom sili în viitor a-l înălța cât mai sus pentru biruința adevărului.

Ziua aceasta însemnată cu toată lumina și bucuria, pe care ea o revarsă cu prisosință în inimile noastre, o socotim nu atât ca o biruință a vredniciei noastre smerite, ci mai mult ca o dreaptă și sfântă răsplată pentru toate suferințele milenare ale nenumăratelor generațiuni de preoți români, înaintași ai noștri, cari au așteptat cu credință neclintită sosirea zilei de dreaptă răsplată și i-au pregătit calea cu înțelepciune.

Frumseța morală a suferinței și statorniciei lor în dreapta credință primește acum cununa răsplătirii cerești. Unde au sămănat ei întru lacrimi sămânța mântuitoare a evangheliei lui Hristos, noi secerăm astăzi întru bucurie roadele binecuvântate ale libertății religioase și naționale, care ne permite să simțim aievea înviorând sufletul nostru mireasma isvorătoare din cuvintele cântării sfinte: «Văzut-am lumina cea adevărată, luat-am duhul cel ceresc, aflat-am credința cea adevărată, sfintei și nedespărțitei treimi închinându-ne, că aceea ne-a mântuit pe noi».

Sântem datori să ne aducem în ziua aceasta aminte de toți ceice au suferit în trecut ca niște adevărați mucenici, apărându-ne legea și păstrându-ne neamul. Și astfel din adâncimile evului mediu răsar acei îndepărtați înainte mergători ai noștri, pentru a căror «extirpare» regii Ungariei puneau jurământ pe sfânta evanghelie. După dâșii urmează cei izgoniți din casa și moșioara lor de către principii calvini, cei înfundați de Habsburgi în feroasele temnițe dela Kufstein, cei tăiați de topoarele insurgenților maghiari în revoluția din 1848—49, cei aruncați în temnițele Clujului, Vașului și ale Seghedinului pentru îndrăzneala de a fi mărturisit adevărul. Durerosul și lungul pomelnic se încheie cu internații, bătăuții, schingiuiții, osândiții la moarte și ucișii preoți români din zilele noastre.

Toți aceștia au contribuit la biruința dreptății pentru biserică și națiunea noastră, înfruntând cu bărbăție primejdiile și ispitele, în mrejele cărora voiau cei puternici să prindă sufletul lor, cercând să desființeze prin orice mijloace biserică, în care se adăpostise de veacuri unitatea sufletească a neamului nostru. Va rămânea pentru toate timpurile un titlu de glorie, o dovadă bine grăitoare despre tăria de suflet, despre eroismul preoțimii și al poporului nostru felul, cum a știut să-și apere, cu prețul atâtor jertfe și suferințe, comoara cea mai sfântă a sufletului său: credința străbună.

Lipsiți într'un timp de orice conducere bisericească, cu organizarea lor ierarhică văduvită și destrămată, în luptă cu puterea formidabilă a unui stat ca imperiul habsburgic, lăsați cu desăvârșire pradă încercărilor de proselitism religios feroce, când aceste încercări se întetiau până la cea mai sălbatică tirănie, preoți smeriți dela sate în chinuite slove chirilice așterneau pe hârtie următoarele cuvinte de frumseță biblică, exprimând hotărârea lor nestrămutată: «Noi și biserică noastră, întru care ne-am născut prin sf. botez, întru care credem și nădăduim iertarea păcatelor și viața de veci să dobândim, pe această credință a părinților noștri vrem să stăm neclintii în veci, de care sfântă credință nici sabia, nici focul, nici goana, nici chinurile, nici foametea, nici moartea să nu ne poată despărți».

Și nu i-a putut despărți. Nici pe ei, nici pe păstorii lor. Dar pe ce se sprijiniau în lupta lor biruitoare acești preoți, cari nu aveau decât arma cuvântului față de tunurile și temnițele unui stat puternic și lacom?

Întâi, pe ajutorul lui Dumnezeu care «scoate pe cei încătușați la fericire». Și în rândul al doilea, pe legătura sufletească cu poporul dreptcredincios, pe puterea sfântă și biruitoare a dragostii, care nu se înalță, nu se trufește, toate le rabdă, la toate nădejde are, care nici odinioară nu cade, care este însăși temelia evangheliei lui Hristos și legătura desăvârșirii între om și deapropapele său, între făptură și Ziditor, între om și Dumnezeu.

Acesta e desigur meritul de căpetenie al preoțimii noastre: s'a știut identi-

fica în cel mai desăvârșit mod cu poporul și prin aceasta a reușit a salva din cursa vrășmașilor sufletul neamului nostru. Sânt popoare, cari se pot mândri cu o preoțime trecută prin școli înalte, înzestrată cu o splendidă situație materială, care pune pe toți slujitorii altarului la adăpost de supărătoarele griji ale traiului zilnic, dându-le astfel puțința a-și închina toate energiile sufletesti exclusiv misiunii lor pastorale și culturale. Dar nu cunoaștem preoțime, care luptând cu atâtea năcazuri, lipsuri, nedreptăți și împilări, să fi putut rezista cu nebiruită statornicie tuturor ispitelor, cum a resistat preoțimea noastră, alegând mai bine «a pătimi cu poporul lui Dumnezeu, decât a se înfrupta de dulceața cea trecătoare a păcatului». (Pavel, Evr. XI, 25.)

Dacă în pragul acestor zile de mărire națională s'ar fi cerut socoteală despre întreaga lucrarea seculară săvârșită de biserica noastră ardeleană, care a fost în tot cursul trecutului de urgie, cetățuia cea mai sigură naționalității române, — ea ar fi fost în drept să rostească prin slujitorii săi cuvintele, pe cari le-a rostit Mântuitorul în ceasul proslăvirii: «Părinte sfinte, pe care i-ai dat mie, i-am păzit, — și nimenia dintre dâșii nu a pierit, fără numai fiul pierzării, ca să se plinească Scriptura». (Ev. Ioan, 17. v. 1—2).

Abstrăgând deci pierderea cerută de *plinirea Scripturii*, preoțimea ardeleană, de amândouă confesiunile, a fost în stare să păzească neatinsă întreaga mulțimea impunătoare a credincioșilor ei, deci totalitatea poporului român ciscarpatin, pe care la adunarea cea mare din Alba-Iulia, în 18 Noemvrie 1918, l-a dat în primire patriei române întregite.

Intreb acum: era cu puțință o faptă mai mare decât aceasta, o vrednicie mai însemnată din partea unei preoțimi înlănțuite în atâtea obezi?

Și dimpreună cu poporul s'a dat pe sine ne-am dat pe noi înșine nu atât în grija, cât mai ales în slujba noului stat român, pentru a cărui înflorire și binecuvântată dănuire vecinică nu vom înceta a ne ruga cu osârdie ziua și noaptea, propoveduind evanghelia lui Hristos cu credință și muncind în ogorul culturii românești cu toată stăruința și cu tot devotamentul sufletului nostru.

Energiile, pe cari le-am cheltuit până acum în luptă defensivă, pentru salvarea ființei religioase și naționale a neamului nostru, le vom întrebuința de aci înainte, sub scutul părintesc al statului român, numai în direcție pozitivă: pentru asigurarea progresului religios, moral și cultural al iubitei noastre națiuni.

Cele mai încântătoare perspective ni se deschid pentru activitatea noastră din viitor când nu vom mai munci izolați, părăsiți și prigoșiți, ca în trecut, ci vom fi închegați într-o puternică organizație, care să cuprindă cu timpul în sinul său întreaga preoțime română din scumpa noastră patrie. Alături de preoții români ciscarpatini, vom vedea înșiruindu-se la muncă și la luptă religioasă-culturală pe toți frații noștri preoți din vechiul regat, din Bucovina și Basarabia, cari vor primi și ei cu bucurie lozinca organizării și ne vor ajuta să înfăptuim împreună postulatul de căpetenie al conlucrării frățești: *Unul pentru toți și toți pentru unul!*

Aron Densușianu ne spune, că în Moldova se cântau pe la 1821 ca un fel

de imn național, cum se cântă mai târziu, după 1848, răsunetul lui Andrei Murășan, — următoarele versuri, atribuite mitropolitului Veniamin Costachi:

«Dumnezeule prea'nalte, de ce suferi tirania?
Isgonește toți vrăjmașii, și-i zdrobește cu mânia,
Și în patria cea dulce pe noi pe toți ne adună
Ca la a Tale altare să putem cânta 'mpreună!»

Iată că noi, fericita generațiune a zilelor istorice de acum, ne-am învrednicit a vedea împlinindu-se dorința nutrită de toate generațiunile, cari ne-au precedat, și exprimată în pomenitele versuri ale marelui mitropolit Veniamin.

Iată-ne pe toți adunați în patria cea dulce, închinându-ne cu credință la aceleași altare ale Dumnezeului părinților noștri!

Ne așteaptă acum câmpul cel larg de muncă productivă în atmosfera fecundă și binecuvântată a libertății. Din straja dimineții până 'n noapte vom da tot tributul nostru de muncă jertfitoare pentru înflorirea sfintei noastre biserici ortodoxe-române prin o nouă îndrumare a activității ei pastorale și culturale, menite a contribui în măsură însemnată la progresul religios-moral al națiunii noastre și la consolidarea noului stat român.

Problemele, pe cari le vom desbate în acest prim congres preoțesc, sânt toate de importanță nespuse de mare nu numai pentru biserică, ci și pentru viața de stat. Ne dăm sama, că ele vor trebui să preoccupe statornic nu numai factorii bisericești, ci pe toți cei cu înțelegere și cu simț de răspundere pentru soarta națiunii și a patriei române. —

De încheiere voim să dăm glas nădejdi neclintite, că precum ne-am silit în trecut să subordonăm interesele particulare mărunte marilor interese obștești, tot astfel vom ști acum și în viitor orice interes particular să-l subordonăm cu desăvârșire intereselor de viață ale bisericii și ale statului român.

Reamintindu-vă cuvintele sf. Apostol Pavel: «Fraților, rogu-vă eu legatul întru Domnul, ca cu vrednicie să umblați întru chemarea, la care sunteți chemați», și salutând în mijlocul nostru pe P. Sf. Sa D. Episcop al Caransebeșului Dr. Miron E. Cristea, pe dnii miniștri: Dr. Iuliu Maniu, prim-ministru, Vasile Goldiș, ministru de culte, Dr. Aurel Lazar, ministru de justiție, pe gloriosul comandant al trupelor române din Transilvania d. general Moșoiu, pe reprezentanții fraților noștri preoți din vechiul regat, din Bucovina, din Besarabia, pe cei ai bisericii ortodoxe-române dela noi, pe cei ai bisericii surori greco-catolice pe cei ai presei române libere, declar deschis cel dintâi congres al preoțimii din Sfânta noastră mitropolie ortodoxă-română.

Dela congres

Invitat să conducă ședințele congresului preoțesc, întrunit astăzi în Sibiu, părintele Dr. Ioan Lupaș, mult apretețiatul bărbat al bisericii și al neamului, a deschis impunătoarea adunare cu o cuvântare magistrală, pe care o publicăm în primul loc al *Telegrafului Român* de azi, și care a fost acoperită de aprobările însuflețite ale membrilor sosiți din toate părțile românismului. Rapoarte amănunțite, despre lucrările congresului, vom da în numerele ce urmează.

Adunarea din 18 Martie 1919 a femeilor române

— Sală plină de dame și țărance — Vorbirile — Moțiunea — Telegrama — Fondul jertfelor —

Conform chemării adresate de comitetul executiv, femeile române din Sibiu și împrejurime s'au adunat Marți în 18 l. c. în sala mare a prefecturii Sibiului.

A venit o mare mulțime de femei, doamne și țărance, din întreg jurul orașului nostru. În sala tixită de oameni se găseau și numeroși ofițeri, precum și preoții sosiți în vederea congresului de Miercuri.

Adunarea s'a deschis la ora 11¹/₄ a. m. prin vorbirea ținută de prezidenta dna Catlnca A. Barseanu, care arată hotărârile aduse de ședința întrunirii femeilor române ținută la 14 Martie n. a. c.

Luând cuvântul doamna Popp, din Beiuș, descrie în vii colori câteva din sălbătăciile ungurești săvârșite dincolo de linia demarcațională, și mizeriile în care trăesc refugiații nenorociți, alungați în orașele și satele din teritoriul învecinat.

Dna Sanda Mateiu, ține și de astădată o măească vorbire, în care pornind dela cuvintele apostolești: Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și întristați-vă cu cei întristați, — cere ca în fața nenorocirilor îndurate de frații noștri, să dovedim și cu vorba, și cu fapta sentimentele noastre de solidaritate cu dâșii.

Citește, după aceasta, următoarea moțiune:

Femeile române din Sibiu și împrejurimea acestui oraș, întrunite în ziua de 18 Martie 1919, protestează cu ultima energie în contra atrocităților săvârșite de bandele ungurești față de românii de dincolo de linia demarcațională.

Adânc îndurerate de suferințele fără de margini ale fraților și surorilor noastre, roagă pe toți cei cu cădere să curme suferințele negrăite, grăbind întru scăparea nefericiților noștri frați și surori.

În numele umanității insultate ne adresăm tuturor reuniunilor femeiești din țară și străinătate, să adereze la protestul nostru în fața acestor barbarii, și să împreune rugămintele lor cu ale noastre, pentru ca armatei române să i se dea voie de-a înainta până la frontiera etnică a neamului nostru.

Moțiunea se votează în vii și generale aprobări.

În acest înțeles se hotărăște să se trimită telegrama către:

1. Majestatea Sa Regele Ferdinand,
2. Majestatea Sa Regina Maria,
3. Guvernul român,
4. Marele Cartier general,
5. Generalul Berthelot,
6. Generalul Franchet d'Esperey,
7. Societatea femeilor ortodoxe române, București,
8. Reuniunea femeilor săsești, Sibiu.

Eată telegrama trimisă Majestății Sale Regelui Ferdinand I la București:

«Femeile române din Sibiu și împrejurimea acestui oraș, întrunite în ziua de 18 Martie 1919, protestează cu ultima energie în contra atrocităților săvârșite de bandele ungurești față de românii de dincolo de linia demarcațională. Adânc îndurerate de suferințele fără margini ale fraților și surorilor noastre, cari gem și acum sub stăpânirea barbară a maghiarilor, rugăm pe Majestatea Voastră să vă îndurați a da ordin vitezei oștiri a României ca să înainteze fără întârziere și să ocupe toate teritoriile românești din fostul regat ungar. Îndurați-Vă, Majestatea Voastră, de lacrimile noastre, și Vă vor binecuvânta nepoții și strănepoții noștri în veci».

Telegrama către Regina:

«Majestății Sale Reginei Maria, Paris ori Londra.

Ungurii jăfuesc, chinuesc și ucid pe românii din teritoriile rămase și acum sub stăpânirea lor barbară. Femeile române din Sibiu și împrejurimea acestui oraș, adunate în ziua de 18 Martie 1919, își îndreaptă umilita rugă-

mente spre înțelegătoarea durerilor, mângătoarea națiunii române în timpul de restrîns, spre adorata noastră regină Maria. Spuneți durerile și negrăitele noastre suferințe neamurilor civilizate din Apus și cereți celor cu cădere ordinul grabnic, ca viteaza armată română să ocupe fără amănare întreg teritoriul românesc din fostul regat ungar; căci este rușinea lumii, ca acum dușmanii civilizației să fie suferiți a-și bate joc de omenire și creștinătate».

Telegrama către:

Guvernul Român, în București.

«Indoliate de durerea pentru masacrările, fărâdelegile, jafurile și nenorocirile, pe care bandele maghiare le săvârșesc fără contenire împotriva fraților noștri și surorilor noastre din teritoriile dincolo de linia demarcațională, noi femeile din Transilvania, adunate azi prin reprezentantele noastre la Sibiu, vă rugăm să luați măsurile cele mai grabnice ca armata română să înainteze fără amănare până la hotarele etnice apusene ale neamului nostru. Tot odată vă rugăm să binevoiți a intermedia pentru reuniunile femești din țările aliate, în deosebi din *Ceho-Slovacia*, adâncă noastră jale și protestul nostru înaintea lumii civilizate față de suferințele negrăite ale fraților noștri lăsați încă prada barbariei maghiare.»

Scopul fondului, înființat de femeile române din Sibiu și împrejurimi, în urma hotărârii marelui adunări din 18 Martie 1919, este ca victimele sălbătăciilor săvârșite de armata și bandele maghiarilor dincolo de fosta și actuala linie demarcațională, (victime atinse direct, ca: răniți, jăfuiți, goniți dela vatră, — ori atinse indirect, ca văduvele, orfanii) — să fie ajutate fără amănare în măsura lipsurilor de prima necesitate, cu bani, medicamente, haine, adăpost ori alte mijloace, până la epuizarea totală a fondului.

Acest fond va fi adunat prin colecte, chete, daruri, ori alte ofrande dela locuitorii întregii țări românești, precum și dela oficii publice, bisericești, institute particulare și de umanitate.

Administrarea fondului s'a încredințat institutului *Albina* din Sibiu, la care se trimit direct toate ofrandele. Ziarele românești vor publica sumele și numele donatorilor.

Distribuirea ajutoarelor se va face prin comitetul executiv cu ajutorul oganelor ce va afla de cuviință.

Termenul încheerii contribuțiilor se fixează pe ziua de 1 Mai 1919.

Corpul Voluntarilor Ardeleni a deschis seria contribuțiilor cu zece mii de coroane.

Adunarea, care a decurs în modul cel mai înălțător, s'a terminat la ora 12 și jumătate din zi.

Transilvania de azi

— Unirea — Revendicările noastre — Situația internă — Probleme — Raporturile cu alte state —

În buletinul de informațiuni, editat în franțuzește de Biroul presă, și apărut sub numele de *Le Moniteur de Transilvanie*, se publică în Nr. 1 următorul interviu, cu gânduri clare și concise, al dlui *Iuliu Maniu*, președintele Consiliului Dirigent:

Transilvania și Unirea cu România

La întrebarea noastră: — «Ce gândiți de Unirea Transilvaniei cu România și cum considerați consolidarea acestei Uniri?», dl președinte al Consiliului a răspuns:

«Întregirea României cu Ardealul, Bănatul și părțile din Ungaria locuite de români, nu este o anexiune imperialistă, ci înseamnă Unirea întregii națiuni române și a tuturor teritoriilor locuite de populațiunea română, unire proclamată pe baza principiilor de autodeterminare a popoarelor și în temeiul principiului naționalităților care alcătuiește baza gândirii politice dela înfăptuirea unității Italiei încoace. Astfel, unirea tuturor românilor se prezintă ca o urmare firească a principiilor moderne de drept și ca un postulat firesc al civilizației omenești. E o necesitate unirea tuturor românilor nu numai din punctul de vedere al conservării sale naționale și al dezvoltării însușirilor sale specifice, cu care vrea în mod propriu și cu toată puterea a contribui la civilizația omenească, ci și pentru relațiunile internaționale. Numai o Românie unitară puternică și bine organizată, care întrunește

în sine întreg poporul românesc, cel mai numeros și geograficește cel mai compact, așezat în orientul Europei, poate să fie sentinela totdeauna sigură a gândirii apusene în aceste părți și sâmburele unui sistem internațional, care să pună stavilă tendințelor de distrugere socială și economică în orientul Europei.

Fiind această unire o necesitate inexorabilă, atât pentru națiunea română, cât și pentru relațiunile internaționale, este firesc că unirea tuturor românilor o socotim indiscutabilă și definitivă. Ea nu se poate desface decât peste *cadavrul întregului popor românesc*. Regatul vechi român, în frunte cu înțeleptul său suveran, au sacrificat și au riscat totul pentru înfăptuirea ei, deoarece au știut și au simțit mărimea și necesitatea esențială a operei, ce aveau să săvârșească. Ear acum națiunea română unită simte și știe, că are să trăiască ori să se nimicească deodată cu această unire»...

Revendicările române în fața conferinței păcii

— Ce gândiți, dle președinte, de reușita revendicărilor române în fața Conferinței păcii?

— «Nu mă îndoiesc nici un moment că Conferența de pace va da sancțiunea sa, în mod integral, unirei decretate de națiunea română. Sânt sigur că puterile înțelegerii vor da tot sprijinul lor, ca principiile, care sânt baza unirei tuturor românilor, să și găsească sancțiunea lor prin recunoașterea României Mari. Conferența păcii sigur va constata necesitatea internațională a României unite și făcând aceasta va admite și va judeca tot ce e necesar României Mari pentru a exista, a se dezvolta și a fi tare, așa precum trebuie să fie. De aceea, nu mă îndoiesc că puterile aliate vor constitui pentru România frontiere sigure (militare și economice, nealterând limitele etnografice).

Zdrobindu-se imperiul habsburgic, care în modul său de a fi, personifică imoralitatea politică, cred că în toată Conferența de pace nu se va găsi putere care să contrazică înfăptuirea ideilor și principiilor de guvernare moderne, care ajung la suprafață prin înființarea României unite. În afară de poporul maghiar, care și-a bazat stăpânirea sa exagerată medievală, nu pe puterea sa, ci pe milioanele de baionete ce stăteau sub porunca imperiului Austriei, nu există și nu poate exista nici o națiune, care ar contrazice înfăptuirea acestei unități și ar avea un interes real să o împiedece».

Situația interioară și politică României-unite

— Care sânt după părerea D-Voastră ideile conducătoare în politica României unite față de situația interioară?

— «Ideile acestea nu pot fi altele decât cele care corespund firei poporului românesc, progresist, drept și democratic. Stăpânirea ordinii publice și combaterea, cu toate mijloacele, a spiritului anarhic și bolșevismului distrugător nu va fi în contrazicere cu spiritul larg democratic, care va pătrunde întreg sistemul de stat și toate instituțiunile publice. Desăvârșită dreptate socială pentru toate clasele care compun societatea omenească și dau ființă productivă statului. Libertate națională pentru toate națiunile conlocuitoare, deși ele vor prezenta în fața celor 14 milioane de Români o minoritate neînsemnată și resfirată, care nu compromite întru nimic ființa națională unitară a României Mari. Libertate autonomă tuturor confesiunilor, care va da putință unei desăvârșite dezvoltări și manifestări a tuturor cultelor. Noi nu ne mărginim numai a profesa aceste idei progresiste, noi le aducem în viața practică de stat fără șovăire, dovadă sânt decretule publicate ale Consiliului Dirigent, prin care s'a zdrobit cu o lovitură întreg sistemul unguresc, ordonându-se și aplicându-se efectiv libertatea pentru fiecare popor și individ de a fi instruit, administrat și judecat în limba sa proprie, prin oamenii săi proprii.

Problemele interne

— Care sânt problemele noastre interne cele mai importante și mai urgente?

— «Problemele urgente sânt multe și grele, dat fiind că pentru întâia oară trebuie să dăm la o parte ruinele învechite ale domniei de până acum.

Vom înfăptui legea electorală democratică și vom face reforma agrară în cel mai scurt timp și le vom introduce fără întârziere în viața practică.

Una dintre cele mai însemnate și actuale probleme este însă oprirea curentului bolșevic,

pe care guvernul maghiar prin organele sale și prin agenți nenumărați, cu mijloace materiale, fără seamăn se silește a-l propaga și a-l lăși prin teritoriile aparținând României unite. Dovezile incontestabile, că funcționarii publici nu numai că nu s'au silit și nu se silesc a combate acest curent, ci din contră îl răspândesc, vînd prin aceasta să gangreneze întreaga populație și să compromită dela început existența și dezvoltarea sănătoasă a României unite, — au silit și silesc Consiliul Dirigent să ia în mîna sa, în mod desăvârșit, guvernarea și administrarea teritoriilor unite cu România, ceea ce și altfel îi stă în drept și în baza principiului recunoscut de autodeterminațiune. După o apăsare de sute de ani, mai puteam suporta încă vre-o câteva luni o administrație străină.

(Va urmă).

Știrile zilei

Presa și regina noastră. Pe tot timpul șederii la Paris a suveranei românilor, presa franceză n'a încetat d'a scrie lungi și binevoitoare articole pespre regina Maria.

Întrebată asupra primirii ce i s'a făcut de presă, Maiestatea Sa a răspuns:

— «Aș dori să am toate calitățile ce mi le-a acordat presa.»

Regina se află acum în Londra, de unde va pleca la America.

Obolul publicului. Sâmbătă, în 22 Martie n., damele române vor adună în Sibiu, cu cheta pe străzile orașului, ca și Miercuri în 19 l. c., ofrande pentru *Fondul jertfelor liniei demarcaționale*.

Parastas în Brașov. La chemarea părintelui protopop *Vasile Saftu* s'a adunat în 15 l. c. publicul românesc brașovean și tinerimea școlară pe *Dealul Spirii* în Brașov, unde zece preoți au oficiat parastas pentru odihna eroilor români căzuți aici în luptele din Octomvrie 1916. Au rostit cuvântări: părintele Saftu, dna E. Pricu în numele Reuniunii femeilor, un ofițer delegat, și profesorul Dante German.

Mizeria în Rusia. Se anunță din Geneva: Dl Odier, ministrul Elveției la Petersburg reînnoșt din Rusia declară unui corespondent al ziarului *Journal de Geneve*, că mizeria în Rusia e îngrozitoare. Vreo 300 șefi bolșevști au reușit să exploateze această țară, domnind prin foamete. Poporul rus dorește sfârșitul acestei stări. Petersburgul este un oraș jumătate deșert. (B. P.)

Eximpăratul. Un membru marcant al delegațiunii americane spune: Este aproape sigur, că fostul împărat Wilhelm nu va fi adus în fața judecății, deoarece războiul a fost recunoscut ca mijloc legal pentru aplanarea neînțelegerilor, și fiindcă nu există nici o cale spre a sili Olanda să-l predea. (B. P.)

Patru ani de minciună. A apărut la Zürich o carte de Gumbel, intitulată *Vier Jahre Lügen*, în care se demască ipocrizia și minciuna celor din Berlin. (B. P.)

În atențiunea publicului din Sibiu. Căpitanul orașenesc înștiințează: Este strict interzis: a călca iarba din parc; a rupe flori, crengi din arbori sau a deteriora în orice mod plantațiunea; a murdări sau încresta băncile; a călări sau a umbla cu bicicleta pe cărările parcului; a lăsa liber câinii prin parc. Contravenienții se vor pedepsi cu asprime.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Joi și Vineri: *Mireasa hoților*, dramă în 3 acte, în primul rol cu Henny Porten. *Poet și femei*, dramă în 3 acte.

Inceputul la ora: 6½, și 8½, seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Joi și Vineri: *Mireasa hoților*, în primul rol cu Henny Porten.

Inceputul la ora: 6½, și 8½, seara.

Publicațiune

Se dă în chirie **o locuință** în casa Nr. 45 din strada Măcelarilor, etajul I, spre strada Poplăcii.

Locuința se poate lua în primire la 1 August st. n. a. c.

Ofertele de închiriere făcute în scris și puse în plic sigilat, sunt a se adresa: Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, până la 17/30 Aprilie a. c.

Informațiuni se pot primi dela delegatul comisiunii Victor Fincu, contabil-controlor consistorial.

Sibiu, din ședința comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, ținută la 18 Februarie 1919.

Dr. Eusebiu Roșca

(65) 2—2

vicar-arhiep.

Nr. 70/1919

(66) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III. **Poșaga-de-jos**, din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin moartea parohului Vasile Rușdea, dujă-ce la concursul I nu s'au anunțat concurenți, se escrie al doilea concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, cu restricțiunea §-lui 26 din regul. pentru parohii, care asigură venitul jumătate din parohie pe timp de un an văduvei preotese și orfanilor parohului răposat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele prescise, sânt a se înainta în termenul concursual subscrisului oficiu, iar concurenții — cu rezervele din § 33 ale regulamentului — se pot prezenta în comună pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Baia-de-Arieș, la 16 Februar 1919.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Gan
protopop.

În „Biblioteca meseriașilor români”

au apărut:

Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfățat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șulțiu, prelucrată de T. V. Păcățian) . . .	—60
Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Starca . . .	—60
Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru cei ce voiesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Berceanu . . .	—60
Nr. 4. Ioan Lupean: Bucoavnă n'a învățat și umblă la însurat, sau Vlăduțul mamei . . .	—40
Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierele vieții. Partea I. Carierele economice, industriale și comerciale . . .	—60
Nr. 6. Victor Tordășianu: Agonișeala bănească a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” în timp de 24 ani. Dare de seamă . . .	1-20

Se pot procura dela **Librăria arhidiecezană, Sibiu.**

Regatul României

Ministerul de Finanțe

Datoria publică

Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919

Emis prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu

Prospect

In virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919, Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, emite bonuri de tezar 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest împrumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiunilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Bănătuului și părților ungurene, unite cu Regatul României.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 6000, și 10,009 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faximile semnăturile Ministrului de finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest împrumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor. Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate casele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la casele publice (cassieriiile instituțiunilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cinzeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest împrumut în întregime sau parțial înainte de termenul fixat și în urma unei publicațiuni speciale prin «Monitorul Oficial» cu șase luni de zile înainte data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi se va deduce din valoarea nominal a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani dela data scadenței lor.

Subscrierile la acest împrumut vor fi reductibile.

În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor liberă proprietarul duplicate în conformitate cu legea decretată cu N. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștință de dispozițiunea acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Condițiunile de subscriere

In baza prospectului de emisiune, subscrierea la împrumuturi cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se va face:

- la băncile românești,
- la băncile săsești,
- la perceptorate,
- la direcțiunile financiare,
- la prefecturi și preturi,
- la alte instituțiuni și particulari, prevăzuți cu autorizație specială din partea

Cosiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al-pari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sânt date de mai înainte, sau inclusive 1 Octomvrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu.

Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să închidă subscrierea, când va voi.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor, reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va libera o chitanță, constatând subscrierea și efectuarea vărșământului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanța plătirilor, la locurile de subscrițiune.

Bonurile de tezaur definitive împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale se vor elibera cel mai târziu la Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor.

Șeful resortului: **Dr. Aurel Vlad m. p.**